Lietas Nr. C32301514
Lietas arhīva Nr. C-1506-15/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015. gada 16.septembrī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Strakše,
ar tiesas sēdes sekretāri E.Ozoliņu,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /Nosaukums T/prasībā pret /pers. S/par zaudējumu piedziņu.
Tiesa

konstatēja:

/Nosaukums T/ cēlusi prasību Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā pret /pers. S/, norādot, ka 2006.gada 27.jūnijā plkst.01.10 notika ceļu satiksmes negadījums, kurā bija iesaistīts /pers. C/ piederošais transportlīdzeklis „/nosaukums D/", valsts reģ.Nr./TL numurs/, kuru vadīja atbildētājs, un SIA /Nosaukums A/ piederošais transportlīdzeklis /Nosaukums B/, valsts reģ.Nr./TL numurs/. Par ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju tika atzīts atbildētājs.

Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā tika nodarīti zaudējumi SIA /Nosaukums A/ piederošajam transportlīdzeklim /Nosaukums B/, valsts reģ.Nr./TL numurs/, un, pamatojoties uz 2006.gada 29.jūnija transportlīdzekļa apskates protokolu Nr.11-3368/06, transporta līdzekļa remonta izmaksu aprēķinu Nr.1156-2006, sertificēta eksperta /pers. E/ zaudējumu aprēķinu Nr.11-3368/06 un SIA /Nosaukums P/ pavadzīmi AAH 470132, AAS /Nosaukums N/2006.gada 28.augustā veikusi apdrošināšanas atlīdzības izmaksu LVL 3977,28 (EUR 5659,16) apmērā, kas ir apstiprināts ar maksājuma uzdevumu Nr.9788.

Pamatojoties uz prasītājas - /Nosaukums T/ datiem, uz ceļu satiksmes negadījuma datumu transportlīdzekļa „/nosaukums D/", valsts reģ.Nr./TL numurs/, īpašnieks nebija apdrošinājis savu civiltiesisko atbildību. Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs nodrošina apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Pamatojoties uz AAS /Nosaukums B/ 2009.gada 28.maija pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu Nr.09-1540, izskatot atlīdzību lietas Nr.T-758/2009 materiālus, prasītāja 2009.gada 13.augustā pieņēmusi lēmumu Nr.1336/T-758/2009 atlīdzināt AAS /Nosaukums B/apdrošināšanas atlīdzību LVL 3977,28 (EUR 5659,16) apmērā.

Prasītāja, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 26.pantu, 31.panta devīto daļu, 44.panta otrās daļas 2.punktu, 51.panta pirmās daļas 1.punktu, 2005.gada 28.februāra līgumu Nr.TAB-SAD-1 "Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā", Ministru kabineta 2005.gada 12.aprīļa noteikumu Nr.251 "Transportlīdzekļu tehniskās ekspertīzes un tehnisko ekspertu sertificēšanas noteikumi" 64.punktu, 2009.gada 14.augustā pārskaitījusi AAS /Nosaukums B/ naudas summu LVL 3977,28 (EUR 5659,16) apmērā, kas ir apstiprināts ar maksājuma uzdevumu Nr.1798.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktā noteikts, ka Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai — transportlīdzekļa līzinga gadījumā — līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

Likums nenosaka solidāras atbildības pienākumu, kā rezultātā nepamatoti ir vērsties ar prasību pret īpašnieku, neizmantojot piedziņas iespēju pret transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju - vadītāju, kurš bijis arī vainīgā persona ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā un zaudējumu nodarīšanā.

Prasītāja 2009.gada 20.augustā nosūtījusi atbildētājam pretenziju par zaudējumu atlīdzināšanu lietā Nr.T-758/2009 ar lūgumu veikt samaksu līdz 2009.gada 19.septembrim, tai skaitā arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītāja nodos minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā, kā arī atbilstoši Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktam par katru parāda samaksas nokavējuma dienu atbildētājam būs jāmaksā aprēķinātie likumiskie procenti. Samaksu atbildētājs noteiktajā termiņā netika veicis.

Tā kā atbildētājs nesedza zaudējumus labprātīgi, prasītāja atbilstoši 2008.gada 3.novembra sadarbības līguma Nr.00910-10-08 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojusi SIA /Nosaukums J/ iekasēt no atbildētāja zaudējumus, līdz ar ko prasītājai ir radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas LVL 60,50 (EUR 86,08) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana), kas ir apstiprināts ar Pakalpojuma cenrādi pie sadarbības līguma, SIA /Nosaukums J/ faktūrrēķinu un prasītājas maksājuma uzdevumu.

SIA /Nosaukums J/ 2012.gada 4.aprīlī nosūtījusi uz atbildētāja adresi pretenziju par parādsaistību atmaksu līdz 2012.gada 11.aprīlim, tai skaitā norādot, ka pretējā gadījumā pret atbildētāju tiks celta prasība par zaudējumu, likumisko procentu un ar zaudējumu piedziņu saistīto izdevumu un tiesas izdevumu piedziņu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Samaksa noteiktajā termiņā netika veikta.

Pamatojoties uz Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktu, par zaudējumu samaksas kavējumu aprēķināti likumiskie procenti, kas atbilstoši Civillikuma 1765.pantam ir 6 procenti gadā. Likumiskie procenti aprēķināti par laika periodu no 2012.gada 11.aprīļa (samaksas termiņš saskaņā ar 2012.gada 4.aprīļa pretenziju) līdz 2014.gada 11.septembrim par 882 kavētām dienām pēc sekojošas formulas: zaudējumu pamatsumma EUR 3977,28 x kavēto dienu skaits 882 x 0,01644/100, un tie sastāda EUR 820,58.

Pamatojoties uz Civillikuma 1759., 1779., 1784.panta nosacījumiem, prasītāja uzskata, ka atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, un likumiskos procentus par samaksas kavējumu, bet arī papildus zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā.

Prasītājas ieskatā, ir pietiekams tiesisks pamats celt prasību tiesā un piedzīt no atbildētāja zaudējumus EUR 5745,24 (tai skaitā zaudējumu pamatsumma EUR 5659,16 un papildus zaudējumi fiksētās maksas EUR 86,08 apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā) un likumiskos procentus EUR 820,58 apmērā. Kopējā prasības summa ir EUR 6565,82.

Pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu, Civillikuma 1759., 1765., 1775., 1779., 1784.pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt galveno parādu EUR 5745,24 apmērā, likumiskos procentus EUR 820,58 apmērā, kopā EUR 6565,82, kā arī lūdz piedzīt tiesāšanās izdevumus, nosakot prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Prasītājas pilnvarotais pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā noteiktā kārtībā. 2015.gada 10.septembrī

tiesā saņemts iesniegums, kurā norādīts, ka prasību uztur pilnā apmērā un lūdz tiesu izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētājs /pers. S/uz tiesas sēdi nav ieradies, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā noteiktā kārtībā. Par neierašanās iemesliem atbildētājs tiesu nav informējis un nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu iespējams izskatīt lietu bez pušu klātbūtnes.

Izvērtējot lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Ievērojot to, ka zaudējumu izraisījušais notikums – ceļu satiksmes negadījums – ir noticis 2006.gada 27.jūnijā, tiesa atzīst, ka piemērojama Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma redakcija, kas bija spēkā no 2004.gada 1.maija līdz 2007.gada 31.decembrim.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 3.pantu obligātās apdrošināšanas objekts ir transportlīdzekļa īpašnieka vai tiesīgā lietotāja civiltiesiskā atbildība par ceļu satiksmes negadījumā nodarīto zaudējumu trešajai personai.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta pirmo daļu apdrošinātāji, kas ir apdrošinājuši ceļu satiksmes negadījumos iesaistīto transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesisko atbildību, vai /Nosaukums T/, ņemot vērā ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, izvērtē un nosaka katras ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem.

Savukārt saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta otro daļu zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punktu prasītāja ir tiesīga iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

No lietas materiāliem pievienotās Valsts policijas Jūrmalas pilsētas policijas pārvaldes izziņas par ceļu satiksmes negadījumu redzams, ka 2006.gada 27.jūnijā noticis ceļu satiksmes negadījums starp transportlīdzekļiem ar valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, kuru vadījis /pers. S/, un SIA "/nosaukums R/" piederošu transportlīdzekli ar valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/. Par vainīgu ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā atzīts transportlīdzekļa ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ vadītājs /pers. S/. Ceļu satiksmes negadījuma rezultātā radīti bojājumi abiem negadījumā iesaistītajiem transportlīdzekļiem.

Ceļu satiksmes negadījuma brīdī transportlīdzeklim ar valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/ nebija veikta īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana.

No izziņas par ceļu satiksmes negadījumu redzams, ka ceļu satiksmes negadījuma rezultātā automašīnai ar valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/ konstatēti šādi bojājumi: bojāts motora pārsegs, priekšējais atdurstienis, kreisais priekšējais lukturis, dekoratīvais režģis, priekšējā valsts numura zīme, kreisais drošības spilvens.

Saskaņā ar Civillikuma 1773. pantu zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs – kad tas cēlies, sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs – kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvarama vara.

Saskaņā ar Civillikuma 1775. pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Civillikuma 1779.pants nosaka, ka ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

No lietas materiāliem redzams, ka 2006.gada 29.jūnijā sastādīts transportlīdzekļa /Nosaukums B/, valsts reģ.Nr./TL numurs/, apskates protokols, un, pamatojoties uz šo protokolu, eksperts /pers. E/ sastādījis zaudējumu aprēķinu par transportlīdzekļa zaudējumu apjomu. No aprēķinā konstatētā un pavadzīmes Nr.AAH 470132 redzams, ka zaudējumu apjoms, ko veido bojājumu novēršanas un remontdarbu izmaksas, sastāda LVL 3977,28 (EUR 5659,16).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punktu, apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

No /Nosaukums T/2009.gada 13.augusta lēmuma Nr.1336/T-758/2009 par izmaksu izriet, ka birojs pieņēmis lēmumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību LVL 3977,28 (EUR 5659,16) apmērā par transportlīdzeklim „BMW 745", valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, nodarītajiem bojājumiem, kur kā atlīdzības saņēmējs norādīts AAS /Nosaukums B/.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2009.gada 17.augusta maksājumu uzdevumu Nr.1798 prasītāja ir pierādījusi, ka /Nosaukums T/AAS /Nosaukums B/ norēķinu kontā ir iemaksājusi LVL 3977,28 (EUR 5659,15). Savukārt no lietas materiālos esošā 2006.gada 28.augusta maksājuma uzdevuma Nr.9788 redzams, ka AAS /Nosaukums B/ izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību LVL 3977,28 (EUR 5659,15) apmērā SIA "/Nosaukums L/" par transportlīdzekļa „/nosaukums B/", valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/, bojājumu novēršanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.).

No prasības pieteikumā iekļautā zaudējumu aprēķina redzams, ka prasītāja aprēķinājusi nokavējuma procentus par laika periodu no 2012.gada 11.aprīļa, kad atbildētājs 2012.gada 4.aprīļa pretenzijā informēts par zaudējumu atlīdzības pienākumu un viņam noteikts samaksas termiņš, līdz 2014.gada 11.septembrim kopumā EUR 820,58 apmērā.

Prasītāja 2008.gada 3.novembrī noslēgusi sadarbības līgumu ar SIA /Nosaukums J/ par parādu piedziņu. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu tiesā saistītos izdevumus EUR 86,08, kas izmaksāti SIA /Nosaukums J/. Tiesa norāda, ka minētā summa atzīstama par tiesas izdevumiem un nav zaudējumi Civillikuma 1779.panta izpratnē. Proti, prasītājai saskaņā ar Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma noteikumiem ir regresa tiesības vērsties tiesā. No minētā likuma 51.panta trešās daļas 1.punkta izriet, ka no Garantijas fonda līdzekļiem sedz izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Tiesa nekonstatē, ka minētie normatīvā akta noteikumi paredzētu tiesību piedzīt no atbildētāja izdevumus par lietas vešanu tiesvedības procesā. Prasītājai pēc savas brīvas gribas, izmantojot tiesības uz pārstāvību, ir izvēlējusies nevis pati vest lietu tiesā, bet gan nodot savu tiesību un interešu pārstāvību citai juridiskai personai - SIA /Nosaukums J/. Kā izriet no sadarbības līguma pielikuma, maksa ir noteikta par lietas vešanu tiesā, savukārt ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atzīstami par tiesāšanās izdevumiem, kas atlīdzināmi saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmo daļu - vienīgi par zvērinātu advokātu sniegtu juridisko palīdzību. Līdz ar to šajā daļā prasība noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība EUR 5659,16 apmērā un nokavējuma procenti par laika periodu no 2012.gada 11.aprīļa līdz 2014.gada 11.septembrim EUR 820,58.

/Nosaukums T/ prasība daļā par izdevumu EUR 86,08 apmērā piedziņu noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās piedzenamās summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Ievērojot minēto, no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva EUR 493,93 apmērā un samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.pantu, 193.pantu, 195.pantu, 204.[1]pantu,

tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. S/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums T/, reģ.Nr. /reģistrācijas numurs/, zaudējumus EUR 5659,16 (pieci tūkstoši seši simti piecdesmit deviņus *euro* sešpadsmit centus), nokavējuma procentus par laika periodu no 2012.gada 11.aprīļa līdz 2014.gada 11.septembrim EUR 820,58 (astoņi simti divdesmit *euro* piecdesmit astoņus centus) un tiesāšanās izdevumus - samaksāto valsts nodevu EUR 493,93 (četri simti deviņdesmit trīs *euro* deviņdesmit trīs centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četrus *euro* septiņdesmit centus), kopā piedzenot EUR 6978,37 (seši tūkstoši deviņi simti septiņdesmit astoņus *euro* trīsdesmit septiņus centus).

Noteikt /Nosaukums T/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. S/, personas kods /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus 6% (sešu procentu) apmērā gadā no nesamaksātās pamatparāda summas EUR 5659,16 (pieci tūkstoši seši simti piecdesmit deviņi *euro* sešpadsmit centi).

/Nosaukums T/ prasību pret /pers. S/ daļā par zaudējumu EUR 86,08 piedziņu noraidīt.

Noteikt /pers. S/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, 2015.gada 23.septembra, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ S.Strakše